

Theophili Raynavdi Societatis Iesv Theologi, Opera Omnia

Tam hactenus inedita, quàm alias excusa, longo Authoris labore aucta & emendata : Accessit Tomvs Integer Complectens Indices Septemdecim in vniversum Opus, omnium quotquot prodierunt locupletissimos, Qvibus Absolvts Divinae Av Humanae Eruditionis Thesaurus Orbi literato aperitur ; Adiectus est ...

Raynaud, Théophile

Lugduni, 1665

Capvt. II. Contradictionum proposito diuinitùs ænigmati in speciem offu sarum, superfictarta extricatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79561)

illis sibi prelegi epistolam S. Leonis Papae ad Flavianum de Incarnatione, eaque pralecta, missas faciens qualicunque mysticis huius siue illustrationes siue propositiones exclaimavit; [Sic credo. Trinitas ineffabilis, unus exclaimavit; Deum omnipotentem, ita de te sentio Filius confiteor. Deum omnipotentem, ita de te sentio Filius Christi, qui pro nostra salute dignatus es Dei Iesum Christum, qui pro nostra salute dignatus es Dei Iesum Christum, sic de te intelligi. Ita edo-venit in hunc mundum, sic de te intelligi. Ita edo-ctus de tua Incarnatione sentio piissime Christus, quod alioquin carne sit due naturae unita in unam perso-

CAPVT II.

Contradictionum proposito diuinitus enigmati
in speciem effusarum, superfluitas
extricatio.

11. Sic vicinque monstrata legitima ratione, qua
S. vnus & idem potest esse Deus & homo, quini-
berline magistro, vt recte censuit Nouat. 1. de Trini-
tate c. 20. ex se facile cognoscere potest, quomodo
caneant omnes illae contradictiones, quae supra in
propositione difficultatis, & tenebrarum nostri enig-
matis, reuegantur: quod scilicet idem sit gigas, & pu-
illus fortissimus, & infirmissimus; altissimus & depressissi-
mus, mortalis & immortalis; genitus per genitricem
fons, creator & creatura. Lectorem in re certa, & sup-
positis fundamentis ante iactis, non adeo obicuta, prae-
sua per nonnullos Patres facilius oportunitate vi-
detur.

Ignantia Christi attributa, à PP. conciliata, ex
naturarum concursu in vnâ personâ.

Profecto verò in primis Iustinum in expositione fi-
dis de Trinitate cum agit de Verbi descensu ad nos,
ad illustrandum genus nostrum. At enim, quando
tempus à Deo ad id praefixum apperit; [Verbum vltim
supra Vagine stirpis Davidicae, licet illi legi pro-
missum fuerat, & ingressum in eius veterum, quasi ce-
rent quoddam diuinum, fingit sibi tempus perfe-
ctum hominem, sumpta patre quadam illius naturae,
quae fieri formandi eius templi essentia hoc indutus
& hinc vnus, Filius Dei, prodijt naturae geminae. Ex
quo enim tempore, Filius & Deus & homo est. Ita dis-
positionem erga nos suam absoluit, quandoquidem
Adam peccando posteros suos morti subiecit, & vni-
uersam eorum naturam hinc debito reddidit obnoxiam.
At Filius vt Deus & homo, lapsum Adam in integrum
restituit: & in quantum homo vitam agit inculpabi-
lem, mortemque spontaneam suscipit; absoluta qui-
dem viuendi ratione delictum abolens, mortem verò
debitam indebita iustitia faciens. In quantum autem
Deus, quod collapsum est restituit, & mortem ipsam
in totum destruit. Idem igitur est Filius, qui & concidit
& collapsa restituit: in quantum homo, concidit: In
quantum Deus, restituit. Quoties igitur audieris de
vno Filio voces contrarias, collatas inuicem, diuide
vtramque naturam; magnificas, diuinâ quae
diuinâ naturae attribuitur; quicquid autem ex humi-
li, & humanum, hominæ imputans, sic enim & vocum
earum discrepantiam effugies, reddendo sua cuique
naturae, & filium vnicae antiquitatis seculi omni-
bus, eandem recens natum iuxta sacras Scripturas
confiteberis.]

12. Egregie quoque Tertullianus l. 2. contra Marc.
cap. 27. [Quaecunque exigitis Deo digna, habebuntur
in Patre inuisibili, incongressibili, & placido, &
(vt ita dixerim) Philosopherum Deo. Quaecunque
autem vt in digna reprehenditis, deputabuntur in Fi-
lio, & viso, & audito, & congresso, arbitro Patris & mi-
nistri, miscens in semetipso hominem & Deum; in
Theoph. Raynaldi Christus.

virtutibus Deum, in pusillitatibus hominem, vt tan-
tum homini conferat, quantum Deo detrahit. Totum
denique Dei mei penes vos dedecus, Sacramentum
est humanæ salutis. Conuerfabatur Deus, vt homo di-
uina agere doceretur. Ex æquo agebat Deus cum ho-
mine, vt homo ex æquo age- cum Deo posset. Deus
pusillus inuentus est, vt homo maximus fieret.]

S. Cyillus l. de Incarn. vng. c. 26. actio simili fun-
damento vnitate suppositi in duplici Christi substan-
tia, similiter exponit longum Syllabum, quem ibi con-
ficio contradietorum attributorum, quæ eidem
Christo verè assignantur; quædam ratione humanita-
tis, quædam ratione Deitatis. Idque vt significaretur,
ait Leuit. 14. ad leprosi curationem indictum esse, vt
sumerentur duo pulli mundi, quorum vnus occide-
batur, cuiusque sanguine profundebatur cum pullus
alter, qui mox vnus dimittebatur, cum qui a lepra cu-
randus erat. Hoc sic ad rem præsentem aptat S. Cy-
rilus. [Reddit quidem nos mundos, & pollutionum
sordes abluit, & carnalis concupiscentiae mortalitatem
repellit sanguis preciosissimus Christi, & purgatio Ba-
ptismatis sacrosancti. Cæ. etiam illud aspice. Omitten-
tes enim scriptorum vni subtiliter examinare, quod
mysterio expedit in præsentia memorabimus. Pullis
duobus comparat Christum, non quod duo sint filij,
sed quod vnus potius ex duobus, ex diuinitate & hu-
manitate in vnitate collocatus. Mundi autem pulli, ne-
que enim fecit peccatum Dominus noster Iesvs
Christus, sed erat Verbum sanctum & diuinitate &
humanitate. Volucibus verò comparatur, quod quasi
in sublimi sit super terram, & à cælo desuper. A cælo
enim homo est Christus, licet carnem sancta Virgo
peperit. Quomodo igitur desuper & de cælo? Deus
enim Verbum, quod est desuper & ex Patre, carnem
ex Virgine sancta accipiens, & eam suam propriam-
que existans, tanquam si eam desuper, & de cælo
derulisset, dicebat: Et nemo ascendit in cælum, nisi qui de
cælo descendit, Filius hominis. Ea enim quæ sua sunt, pro-
priae carni semper attribuit; adunatum vero semel, iam
cum ipsa vnum scilicet existimabitur. Ceterum vide
occiso vno pullo, lauari quidem alterum, eius compa-
rem tamen non emori. Et quid hoc sic? vinebat enim
Verbum, licet sua caro fuisset mortua, & communem
passionem esse ducebat propter adunationem & fa-
miliaritatem quam habebat cum carne. Igitur ipse
quidem viuit vt Deus, corpus verò tanquam proprium
faciebat, & in se familiariter accipiebat corporis pas-
siones, cum ipse nihil in natura propria pateretur. Pro-
dest igitur & necessarium est, si in vno Christo id ac-
cipimus, quod secundum aliud & aliud de vno eodem-
que Christo constituitur, & quod in duo diuidi non
permittat, licet diuersa inter se, & minime conuenien-
tia acta esse dicantur.] Perbelle hunc quoque myste-
rii nostri typum, & consociandum in vno, & eodem
contradictorum attributorum imaginem, proponit
idem Cyillus l. 3. glaphyr. in pentate.

13. Alibi autem eodem libro eodem modo accipit
mandatum Leuit. 16. Latum de duobus hircis pro pec-
cato statuendis coram Domino, quorum vnus liber
dimittebatur, alter verò immolabatur, & eius sangui-
ne eluebantur peccata. Diffusioris eo loco orationis
Breuiculus appono, ex l. 9. in Iulia. ad t. 2. [Quoniam
pro peccatis nostris immolatus est Christus, hircus alli-
mitur. Nam sic dicit Propheta Esaias: Omnes sicut
oues errauimus; homo via sua errauit. Et Dominus tradi-
dit ipsum pro peccatis nostris. Nam duo hirci assumuntur,
non quod duo Christi, hoc est duo filij (secundum ali-
quos, sed magis quod oportebat videri etiam occiden-
dum pro nobis: & morientem quidem secundum
carnem, viventem autem secundum spiritum sortes
autem & nomina hircis, vni quidem illorum Dominus,
alteri verò deo iuxta alij, hoc est emissarius. Non enim
F. Sicut

sicut strenuus Iulianus, dicit, præcepit dimitti signaculo carentem dæmoni cuiusdam *δαιμονίου*: & *δαίμονιόν*, hoc est, *mala arcenti*: Sed ipse hircus potius vocabatur *apomomus*, eo quod immolatione amandabatur, quemadmodum scilicet & *Dominus* qui occidebatur. Describatur autem per utrumque; unus Christus, & moriens pro nobis secundum carnem, & morte superiori demonstrabatur secundum divinitatis naturam, emittebaturque in desertum, præfigurante terra deserta & inarabili, gentium sterilitatem.] Fuffinè idem habet epistola ad Acacium quæ habetur t. 6. Conc. Ephes. c. 16. Et omnibus his locis pulchrè observat nomen eius hirci qui pro peccato occidebatur fuisse, *Dominus*, alterius vero nomen fuisse *ἀπομωμίου*, emissarium ut typus, Dominum gloriæ pro nobis immolatum, eundemque inter mortuos liberum delinearet. Theodoretus dialo. 3. cuius titulus est *imp. ribilis* eodem modo exposuit, verumque mysterij huius typum propositum, hircum scilicet & passerum. Quanquam non desunt alie quoque eorum interpretationes. Nam duos hircos Cyrillus ad illum t. 2. fateatur posse quoque accipi de Christo inter homines hircos, & peccatores apparente in similitudinem carnis peccati. Tertullianus verò l. contra Iud. c. 14. & l. 3. contra Marcio. c. 7. post Iustinum in Triphone, hircum immolatum ad priorem Christi adventum: hircum alterum, ad posteriorem in gloria adventum refert. Dionysius Alex. epistola contra Paulum Samosat. ad quæst. 4. duos hircos exposuit Patrem, & Filium, sed interpretatio ex S. Cyrillo proposita, bellè quadrat in rem præsentem.

14. Omnes igitur contradictiones prædictæ, tolluntur modo proposito, quia etiam si cadunt in vnum eundemque Christum, non tamen ratione eiusdem naturæ, quæ in vno illo (supposito est multiplex. Hocque est totum fundamentum communicationis idiomatum, ut optime tradit Vincent. Lyrin. c. 21. verbis illis. [Propter personæ unitatem, indifferenter atque promiscuè, & quæ Dei sunt propria, tribuntur homini, & quæ carnis propria, adscribuntur Deo. Inde est enim quod divinitus scriptum est, & Filium hominis descendisse de cælo, & Dominum Maiestatis crucifixum in terra: Inde etiam est, ut carne Domini facta, carne Domini creata, ipsum Verbum Dei factum, ipsa sapientia Dei impleta scientia creata dicatur: sicut in præsentia, manus ipsius & pedes fossi esse referuntur. Per hanc inquam, personæ unitatem illud quoque similis mysterij ratione profectum est, ut carne Verbi ex integra matre nascente, ipse Deus Verbum natus ex Virgine, Catholicissimè credatur, impijssimè denegetur.] Qui verò hoc modo non benè dividunt, maledictioni Caini se obnoxios reddunt, ut perpulchrè in hunc modum dixit S. Ambrosius l. de Incarn. Dom. Sac. c. 1. & 2. [Caueamus ne à sinu Patris, & quodam vtero paterno arcaneque naturæ, substantiam vnigeniti filij separemus, verbisque his, quibus veritas susceptæ Incarnationis adstruitur, divinæ generationi præiudicia inferre meditemur, ne & nostrum alicui dicatur: Si res illè offeras, res illè autem non divides, peccastis, quiesce. Hoc est, si nesciamus quæ propria sunt divinitatis æternæ, Incarnationisque distinguere, si Creatorem cum suis operibus conferamus, si autorem temporum dicamus cœpisse post tempora.] D. Hilarinus ferè initio 9. de Trinit. ait, hanc indistinctionem, fuisse omnis circa Christum erroris radicem.

Indidem petenda solutio omnium anigmati proposito adversantium.

15. Argumenta quæ contra nunc datam anigmati nostri enodationem formari possunt, illa ipsa sunt, quibus Athanasius Philosophi aduersus possibilitatē huius

mysterij armantur; ducunturque vel ex parte Verbi suppositantis humanitatem quod inde mutandum, vel imperfectiōne aliqua contaminandam videtur; vel ex parte humanitatis divinitus suppositatæ, quæ non videtur posse sic suppositari quin plus à Verbo, quàm alijs diuinis. Personis dependeret, cum tamen omnis causalitas ad extra sit toti Trinitati communis: Vel ex parte resultantis inde compositi, quod videtur fore ens per accidens. In his argumentis conterendis non placet nunc habere, quod inferius, plenè discussis contrarijs principijs, clarum sit futurum ea non esse valida. Nunc autem non nisi imperfectè posset eorum vis debilitari, & quod retundi. Satis itaque erit in præsentia, cum Nysseno lib. 2. de Philosophia c. 12. imo Nemefio c. 3. libri de homine (post descriptam vniōnem animæ cum corpore,) dicere etiam Ethnicos nobis attestari, & quod impossibilis indicetur hæc vniō Verbi cum humanitate, ex crassa eius conceptione ortum habere [Verbum (inquit) unitū remansit inconfusum, & incomprehensibile, nihil ipsum à societate corporis, & animæ, immutatū, neque illorum imbecillitatis participes, sed eis suam divinitatem impertiens, vnum cum eis sit & permanet; quod erat ante iunctionem. Novus hic temperationis, aut iunctionis modus est, & temperatur & manet omnis duntaxat admixtionis expertus, & non confusum, & incorruptum & immutabile, & præterquam quod se non vertit neque confunditur, quoniam omnis prioris cōmutationis est expertus; non vna cum illis patitur, sed vna tantum agit: neque simul interit, aut commutatur, sed cum illa amplificat, tum ab illis non imminuitur. Testatur hoc Porphyrius, qui Christum oppugnare & infectari non dubitavit, sunt autem gravia inimicorum à nobis quæ sunt testimonia, neque contradici quicquam potest. Itaque Porphyrius capite secundo variatum quæstionum, ad Verbum, sic scribit, non improbandum igitur accidere posse, ut aliqua substantia ad alterius substantiæ absolutionem assumatur & pars substantia sit, ita ut in sua ipsius natura maneat & aliā substantiam compleat, & vnum cum alio fiat, & suam unitatem conferuet & quod maius est, ipsa quidem non vertatur, sed ea in quibuscunque fuerit, ad suam ipsius actionem sua præsentia vertat. Atque hæc de animæ & corporis iunctione scribit. Quæd si in anima vera est ratio, propterea quod est non corpus, longeque erit verior de Deo Verbo, quod multo magis non concretum & verè ab omni coagmentatione corporis remotum est. Hoc planissimè obturat os ipsius, qui iunctionem Dei cum homine accusare conantur.] Hæc ad Ethnicorum argumenta contra huius mysterij possibilitatem, satis in præsentia erunt.

16. Sunt verò præterea alia quædam argumenta contra huius mysterij veritatem provi est à nobis exposita, quæ ab hæreticis varijs confecta, adunavit in vnum veluti fascem Naz. Orat. 35. *sub fine* verbis illis [Tu mihi contra, illas ingratitudinis tuæ voces enumera, has videlicet, Deus meus, & Deus meus, Maior, creavit, fecit, sanctificavit, servum etiam si ita lubet, & obedientem adiunge; atque hæc etiam, dedit, dedit, mandatum est, missus est. Illud etiam, quod a seipso quicquam facere non possit, aut loqui, aut indicare, aut donare, aut velle. Huc adde ignorantem, subiectionem, precem, interrogationem, profectum, consummationem. Adde etiam si ita placet, quæ his abiectiona sunt, dormire, esurire, fatigari, lachrymas mittere, mortis patore affici, ac velut tergijferari. Fortasse etiam probri causa, crucem quoque ipsam & mortem obijcies. Resurrectionem enim, ipsiusque in cælum receptionem, consulto mihi prætermittis: videris quoniam in his, quod causa nostra faneat, quippiam reperitur. Multa etiam alia congerere queas, si construere velis, æquiuocum illum ex tua sententia, & ascriptum Deum;]

